

O monitoringu

Monitoring Spółek Komunalnych (MSK) to działanie prowadzone przez mieszkanki i mieszkańców wybranych polskich gmin. Badanie dotyczyło czterech obszarów funkcjonowania spółek komunalnych: polityki gminy wobec spółek komunalnych, procedury doboru członków organów spółek, czyli rad nadzorczych i zarządów, wynagradzania członków organów oraz przejrzystości działania spółek, w tym dostępu do danych finansowych. Celem monitoringu było doprowadzenie do jak największej przejrzystości działań gminy wobec spółek komunalnych, jak również działań podejmowanych przez same spółki.

Monitoring był prowadzony na podstawie wskazówek zawartych w narzędziu internetowym, przygotowanym przez Sieć Obywatelską Watchdog Polska. Uczestnicy i uczestniczki wybierali do zbadania jedną spółkę komunalną z terenu swojej gminy. Dane, stanowiące podstawę do przygotowania rekomendacji, zostały zebrane m.in. na drodze analizy danych dotyczących spółek dostępnych w internecie, pozyskanych w trybie dostępu do informacji publicznej oraz wywiadów z władzami gmin i przedstawicielami spółek komunalnych. Wszystkie dane zostały wprowadzone przez uczestników i uczestniczki do narzędzia internetowego i będą dostępne na stronie www.spolki.siecobywatelska.pl.

Opublikowanie zebranych danych nie oznacza końca działań w ramach Monitoringu Spółek Komunalnych. Stanowi to punkt wyjścia do dyskusji, jak również do wprowadzenia zmian, które umożliwią bardziej przejrzyste działanie badanych gmin i spółek komunalnych.

Poniżej znajdują Państwo dane, aktualne na dzień 13 kwietnia 2016 roku , zebrane i wprowadzone do narzędzia w ramach Monitoringu Spółek Komunalnych prowadzonego w gminie Mikołów. Bardzo proszę o zapoznanie się z nimi i odesłanie ewentualnych uwag w terminie do 10 dni kalendarzowych od dnia otrzymania tego pisma.

Dane zebrane w ramach Monitoringu Spółek Komunalnych w gminie MIKOŁÓW (aktualne na dzień 13 kwietnia 2016 r.)

I. POLITYKA GMINY WOBEC SPÓŁEK KOMUNALNYCH

A. POLITYKA WŁAŚCICIELSKA GMINY WOBEC SPÓŁEK KOMUNALNYCH

1. Czy w gminie została określona polityka właścicielska i jakie kwestie reguluje?

Na wniosek o przesłanie skanu dokumentu określającego politykę właścicielską Urząd Miasta Mikołów przesłał odpowiedź: "Akt założycielski

http://www.zim.com.pl/?jezyk=pl&grupa=9&dzi=1266829654&art=1266911472&id_menu=9&id_menu=9 "

W Mikołowie funkcjonuje jedna spółka komunalna - Zakład Inżynierii Miejskiej Sp. z o.o. 100% udziałów w spółce posiada Gmina Mikołów. Przedmiotem działalności Spółki jest prowadzenie działalności produkcyjno-usługowej, handlowej, w zakresie zaopatrywania w energię cieplną, wodę, przyjęcia, odprowadzania i oczyszczania ścieków.

W dniach od 29 kwietnia do 22 maja 2015 roku w Mikołowie odbyły się konsultacje społeczne w sprawie projektu "Strategii Rozwoju Gminy Mikołów na lata 2015-2025". W dokumencie, którego przyjęcie planowane

jest na 2016 rok, Zakład Inżynierii Miejskiej Sp. z o.o. wymieniany jest jako podmiot odpowiedzialny za zaopatrzenie w wodę i ciepło oraz podmiot, który skorzysta na realizacji jednego z celów strategicznych Gminy na lata 2015-2025 tj. "Nowoczesne źródła energii - budowa farm słonecznych na terenie Gminy Mikołów". W Gminie Mikołów nie została określona polityka właścicielska wobec spółek komunalnych w formie odrębnego dokumentu.

B. NADZÓR WŁAŚCICIELSKI GMINY WOBEC SPÓŁEK KOMUNALNYCH

1. Czy w gminie zostały określone zasady sprawowania nadzoru właścicielskiego nad spółkami?

Odpowiedź Urzędu Miasta Mikołów: "Nie."

2. Jak zorganizowany jest nadzór właścicielski w ramach pracy Urzędu? Czy jest specjalna komórka lub stanowisko, w ramach którego prowadzony jest nadzór? Jeśli tak, to kto się zajmuje nadzorem? Czy aktualna jest informacja dostępna pod adresem <http://bip.mikolow.eu/index.php/documents/document/12>, iż nadzór nad ZIM Sp. z o. o sprawuje bezpośrednio i osobiście Pan Burmistrz Stanisław Piechula?

Odpowiedź Urzędu Miasta Mikołów: "tak nadzór sprawuje Burmistrz Mikołowa" (pisownia oryginalna)

3. Czy w ramach działań Urzędu zbierana jest dokumentacja spraw dotyczących spółek komunalnych? Jakie dokumenty są zbierane? Czy są ewidencjonowane?

Odpowiedź Urzędu: "Tak - protokoły i uchwały".

W związku z niepełną odpowiedzią, 10 listopada 2015 roku do Urzędu Miasta został skierowany nowy wniosek o udzielenie informacji. Urząd wydłużył czas na odpowiedź do 31 grudnia 2015r, po czym w dniu 28 grudnia 2015 roku odpowiedział:

"W Urzędzie Miasta gromadzone są w formie papierowej protokoły i uchwały Zgromadzenia Wspólników, akty notarialne (aporty). Przepisy nie określają w jaki sposób Zgromadzenie Wspólników, którym jest Burmistrz Mikołowa ma prowadzić ewidencję dokumentacji Spółki komunalnej, którą jest Zakład Inżynierii Miejskiej Sp. z o.o. w Mikołowie.

Zbiera jest dokumentacja w postaci protokołów i uchwał." (pisownia oryginalna).

Tak więc mimo dwukrotnego (6 październik 2015r. oraz 10 listopad 2015r.) złożenia wniosku z pytaniem o ewidencjonowanie dokumentacji dotyczącej ZIM Sp. z o.o. przez Urząd Miasta w Mikołowie, Burmistrz nie udzielił odpowiedzi, na pytanie o ewidencjonowanie dokumentów dotyczących spółek komunalnych.

4. Jak wygląda proces udzielania absolutorium członkom organów Zakład Inżynierii Miejskiej Sp. z o.o. przez Zgromadzenie Wspólników? Na podstawie jakich dokumentów podejmowana jest decyzja o udzieleniu absolutorium? Jak wygląda sprawdzanie sprawozdania finansowego i merytorycznego spółki? Kto się tym zajmuje w ramach pracy Urzędu? Czy członkowie rady nadzorczej i zarządu są oceniani i czy są określone kryteria tej oceny?

Powyższe pytania stanowiły część wniosku o udzielenie informacji publicznej z 2 października 2015 roku kierowanego do Urzędu Miasta w Mikołowie. 19 października 2015 roku Urząd przesłał odpowiedź o treści: " W odpowiedzi na wniosek informujemy, iż nie posiadamy takich informacji."

Z odpowiedzi uzyskanej w dniu 20 października 2015 roku od Burmistrza Mikołowa:

"Zgromadzenie Wspólników udziela absolutorium na podstawie złożonego sprawozdania finansowego spółki i osiągniętych przez nią wyników. Decydującym dokumentem w tym aspekcie jest raport i opinia biegłego, który po przeprowadzonym badaniu wydaje ocenę działalności spółki i rekomendacje na kolejne lata jej działalności. Na podstawie wyników przeprowadzonych w spółce kontroli przez organy zewnętrzne. Na podstawie własnej oceny w ramach bieżącej współpracy z członkami zarządu oraz członkami rady nadzorczej. Poprzez wyznaczenie na członków rady nadzorczej – pracowników UM."

W spółce prowadzona jest Księga Protokołów Zgromadzeń Wspólników ZIM Sp. z o.o. zawierająca m.in. informacje o podjętych uchwałach. Zgodnie z art. 231 par. 2 Kodeksu Spółek Handlowych Przedmiotem obrad zwyczajnego zgromadzenia wspólników powinno być m.in. udzielenie członkom organów spółki absolutorium z wykonania przez nich obowiązków. Tymczasem Księga Protokołów Zgromadzeń Wspólników ZIM Sp. z o.o. zawiera informacje o udzieleniu absolutorium organom Spółki, a nie członkom organów jak stanowi Ustawa. Przykładowo: Uchwały nr 6a, 6b, 6c, 6d podjęte na zwyczajnym zgromadzeniu wspólników w dniu 13 maja 2015 roku mają ten sam tytuł \"Udzielenie absolutorium Radzie Nadzorczej w wykonania obowiązków w 2014 roku\" i nie pozwalają na identyfikację, którego członka organu uchwała ta dotyczy. Imię i nazwisko członka rady nadzorczej znajduje się dopiero w treści uchwały. Sytuacja ta prowadzi również do rozbieżności pomiędzy tytułami uchwał w Protokole z obrad Zwyczajnego Zgromadzenia Wspólników ZIM Sp. z o.o. z 13 maja 2015 roku, a tytułami uchwał w druku samej uchwały. Ta, błędna w mojej ocenie praktyka, jest stosowana od lat.

Uwagi Burmistrza Mikołowa:

Wskazane w treści raportu zastrzeżenia co do sposobu protokołowania przebiegu Zwyczajnego Zgromadzenia Wspólników ZIM Sp. z o.o. są nieuzasadnione. Zgromadzenie Wspólników, zgodnie z treścią art. 228 pkt 1 k.s.h., udziela absolutorium poszczególnym członkom organów Spółki, podejmując w tym zakresie odrębne uchwały. Sposób opisanie tej czynności w Protokole Zwyczajnego Zgromadzenia Wspólników Spółki jest kwestią czysto techniczną. W sytuacji, w której wszyscy członkowie organu uzyskują absolutorium, nie ma potrzeby w treści Protokołu odrębnie wymieniać każdego z członków organu, zwłaszcza, że podjęte uchwały stanowią załączniki do Protokołu, a tym samym są jego integralną częścią.

Na dopuszczalność takiej formy sporządzania protokołu wskazuje się w doktrynie

Możliwe są różne sposoby sporządzania protokołu ze zgromadzenia wspólników. Można sporządzić protokół zawierający wszystkie wyżej wskazane elementy formalne oraz informację o powziętych uchwałach, a także ich treść. Można również sporządzić protokół zawierający, obok wyżej wskazanych elementów formalnych, jedynie informację o powziętych uchwałach. Samą treść uchwał, podpisanych przez obecnych lub co najmniej przez przewodniczącego i osobę sporządzającą protokół, dołączyć należy w takim przypadku do protokołu, jako załączniki. („Kodeks Spółek Handlowych”, red. Zbigniew Jara, wyd. CH Beck, 2016 r.)

Przyjęta przez Spółkę forma sporządzania protokołu zapewnia z jednej strony, większą jego przejrzystość, z drugiej, daje możliwość wydawania, w miarę potrzeb, odpisów konkretnych uchwał, bez konieczności wydawania odpisu całego protokołu. Również nieuzasadnione są zastrzeżenia co do tytułów poszczególnych uchwał – decydujące znaczenie ma bowiem ich treść, z której jednoznacznie wynika, że absolutorium jest udzielane poszczególnym członkom organu, a nie całemu organowi.

Odpowiedź autora raportu: Podtrzymuję swoje stanowisko - absolutorium udziela się członkom organów, a nie organom spółek. W mojej ocenie tytuły uchwał zostały sformułowane prawidłowo, jednak sposób odzwierciedlenia faktu ich podjęcia w Protokole (Zwyczajne Zgromadzenie Wspólników z 13 maja 2015 roku) jest niewłaściwy.

5. Czy uchwały o udzieleniu absolutorium posiadają pisemne uzasadnienia?

Nie. Uchwały o udzieleniu absolutorium członkom zarządu Zakładu Inżynierii Miejskiej Sp. z o.o. za rok 2014 nie są pisemnie uzasadnione. Z treści uchwały nie wynika czym kierował się organ udzielający absolutorium przy podejmowaniu uchwał.

Uwagi Burmistrza Mikołowa:

Uchwały Zgromadzenia Wspólników nie muszą być uzasadniane i nie ma takiej praktyki, nawet w spółkach publicznych. Uchwała jest autonomiczną decyzją Zgromadzenia Wspólników, powziętą w oparciu o sytuację Spółki, oraz sprawozdanie z działalności Rady Nadzorczej. Wspólnicy spółki nie muszą uzasadniać, dlaczego zagłosowali w taki, a nie inny sposób. Co więcej, wymaganie od wspólnika uzasadnienia stanowiska zajętego w sprawie udzielenia absolutorium byłoby sprzeczne z art. 247 § 2 k.s.h., który przewiduje tajność głosowania w sprawach osobowych. Zastosowanie się do zawartych w raporcie rekomendacji byłoby działaniem sprzecznym z prawem, a podjęte w ten sposób uchwały (zawierające uzasadnienie stanowiska wspólnika) mogłyby zostać uznane za nieważne, jako podjęte z naruszeniem art. 247 § 2 k.s.h. „Naruszenie zasady jawności lub tajności głosowania stanowi podstawę do wytoczenia powództwa o stwierdzenie nieważności uchwały (art. 252 KSH)” („Kodeks Spółek Handlowych”, red. Zbigniew Jara, wyd. CH Beck, 2016 r.)

Odpowiedź autora raportu: W Raporcie z Monitoringu stwierdzono, iż uchwały o udzieleniu absolutorium członkom zarządu spółki nie są uzasadnione (pkt. I.B.5) oraz zasugerowano wprowadzanie takiej zasady w przyszłości (Rekomendacja 2 w części I). Takie rozwiązanie wydaje się być logiczne w spółce komunalnej należącej w 100% do Gminy. Mieszkańcy powinni mieć możliwość uzyskania informacji, czy udzielenie (bądź nie) absolutorium wynika z osiągnięcia (bądź nie) zakładanych parametrów ekonomicznych, realizacji planów lub też odwrotnie - z nie osiągnięcia przez członków zarządu spółek komunalnych zakładanych celów. Uzasadnienie uchwały nie wyklucza zgodnego z prawem (tajnego) głosowania w sprawach osobowych.

6. Czy wniosek rady nadzorczej o przyznanie absolutorium zarządowi posiada pisemne uzasadnienie?

Wniosek Rady Nadzorczej o przyznanie absolutorium zarządowi za rok 2014 jest częścią dokumentu "Sprawozdanie Rady Nadzorczej Zakładu Inżynierii Miejskiej Sp. z o.o. w Mikołowie z działalności w 2014 roku oraz badania sprawozdania Zarządu z działalności Spółki i badania sprawozdania finansowego za 2014 rok". W treści dwustronnicowego Sprawozdania można znaleźć następujące informacje: "W trakcie całego roku współpraca z Zarządem Spółki układała się pozytywnie. Rada otrzymywała wszystkie informacje, wyjaśnienia, materiały niezbędne do podejmowania uchwał i wniosków". Ponadto Rada Nadzorcza w Sprawozdaniu wyniki spółki uznaje za "zadowolające".

Rada Nadzorcza ZIM Sp. z o.o. wyjaśniła (informacja przekazana za pośrednictwem Zarządu ZIM Sp. z o.o.), iż kryteria oceny Zarządu określa kodeks spółek handlowych, umowa spółki i Regulamin Rady Nadzorczej. Absolutorium członkom zarządu udziela Zgromadzenie Wspólników. Podstawą oceny jest realizacja planu finansowo-rzeczowego, ocena sprawozdania finansowego oraz ocena sprawozdania z działalności zarządu jako organu spółki.

7. Czy od powstania ZIM Sp. z o.o. zdarzył się przypadek nieudzielenia absolutorium?

Nie. Od czasu utworzenia spółki nie było przypadku, aby członkowi zarządu spółki nie udzielono absolutorium.

8. Czy ZIM Sp. z o.o. była kontrolowana przez Zgromadzenie Wspólników?

Odpowiedź Urzędu Miasta Mikołów:

Zgromadzenie Wspólników prowadzi na bieżąco kontrolę nad działalnością spółki. "Zgromadzenie kontroluje spółkę poprzez:

- coroczną weryfikację: sprawozdania finansowego spółki - bilansu i rachunku zysków i strat, sprawozdania zarządu, sprawozdania z działalności rady nadzorczej, badania spółki przez biegłego rewidenta na podstawie sporządzonego raportu i opinii biegłego z przeprowadzonego badania,
- coroczną weryfikację „wieloletniego planu rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych”, który spółka składa do urzędu, gdzie odpowiednia komórka merytoryczna go weryfikuje, następnie kieruje na posiedzenie kolegium, gdzie po uzyskaniu pozytywnej oceny dokument w kolejnym kroku jest kierowany do biura rady miejskiej,
- coroczną weryfikację wniosku taryfowego na dostawę wody i odbiór ścieków, który spółka składa do urzędu, gdzie odpowiednia komórka merytoryczna go weryfikuje, następnie kieruje na posiedzenie

kolegium, gdzie po uzyskaniu pozytywnej oceny dokument w kolejnym kroku jest kierowany do biura rady miejskiej,

- bieżącą realizację skarg i zażaleń, które wpływają do UM na działalność spółki,
- spotkania z członkami rady nadzorczej,
- spotkania z członkami zarządu,
- uczestnictwo w posiedzeniach rady nadzorczej,
- wydawania zgody poprzez uchwały Zgromadzenia Wspólników,
- co roku na sesji RM spółka składała sprawozdanie z realizacji inwestycji, które wcześniej składane jest do Burmistrza celem weryfikacji,
- w 07.052012 r. z ramienia Burmistrza Miasta w spółce miała miejsce dodatkowo kontrola z zakresu prowadzenia w jednostce spraw związanych z ochroną danych osobowych.\"

W celu weryfikacji powyższego oświadczenia skierowałem do ZIM Sp. z o.o. pytanie o udzielenie informacji w sprawie uczestnictwa burmistrza Mikołowa w posiedzeniach rady nadzorczej w latach 2013-2014. W odpowiedzi spółka poinformowała, że w tym okresie burmistrz Mikołowa dwukrotnie uczestniczył w posiedzeniach rady nadzorczej.

10 listopada 2015 roku do Urzędu Miasta w Mikołowie został skierowany wniosek o udostępnienie protokołu z kontroli w ZIM Sp. z o.o. przeprowadzonej w dniu 7 maja 2012 roku. W odpowiedzi na wniosek Urząd Miasta udzielił informacji, iż "Nie została przeprowadzona kontrola przez Zgromadzenie Wspólników". Odpowiedź ta jest niezgodna ze stanem faktycznym. Protokół z przeprowadzonej kontroli otrzymałem od ZIM Sp. z o.o. w dniu 14 stycznia 2016 roku. Kontrola przeprowadzona w ZIM Sp. z o.o. w dniu 7 maja 2012 roku dotyczyła "prowadzenia w jednostce spraw związanych z ochroną danych osobowych (..)". Zgodnie z pkt. 3.13 Protokołu z kontroli w monitorowanej spółce trwały prace związane z wzmocnieniem zabezpieczeń technicznych zapewniających ochronę danych osobowych. Urząd nie podjął po zakończeniu kontroli żadnych działań w celu weryfikacji, czy prace te zostały zakończone, nie sformułowano również żadnych zaleceń pokontrolnych.

Znamienne w sprawie jest również to, że osoba która w imieniu Burmistrza Miasta Mikołów udzielała odpowiedzi na wniosek z 2 października 2015 roku (nr MSK/UM/02/2015, pyt. nr 3: "Czy ZIM Sp. z o.o. była kontrolowana przez Zgromadzenie Wspólników? Jeśli tak, wnoszę o przesłanie skanów dokumentów zawierających informacje dotyczące kontroli") i oświadczyła, że Burmistrz nie posiada wiedzy w sprawie kontroli, wchodziła jednocześnie w skład zespołu kontrolującego ZIM Sp. z o.o. w dniu 7 maja 2012 roku.

Bez znaczenia jest w tej sprawie stanowisko Burmistrza Miasta Mikołów z dnia 16 lutego 2016 roku, jakoby w/w kontrola dotyczyła wyłącznie zabezpieczenia danych osobowych. We wniosku pytałem o kontrole, bez wskazywania czego dotyczyły.

Zapytałem również urząd (10 listopada 2015 roku) o skargi i zażalenia na ZIM Sp. o.o., które wpłynęły do UM po 1 stycznia 2014 roku. W dniu 28 grudnia 2015 roku otrzymałem z Urzędu odpowiedź o treści: "W rejestrze skarg nie widnieją żadne skargi na ZIM". Pytanie o skargi zadałem również Spółce, która w dniu 14 stycznia udostępniła treść 1 skargi, przecząc jednocześnie informacji przekazanej wcześniej przez Urząd Miasta.

W udostępnionym w dniu 23 lutego 2016 roku przez Urząd Miasta skanie "Rejestru Skarg 2015/2016 rok" pod pozycją nr 2 jest wpisana skarga na Zakład Inżynierii Miejskiej Sp. o.o., a to z kolei oznacza, że pracownik udzielający w mieniu Burmistrza Mikołowa w dniu 28 grudnia 2015 roku odpowiedzi na wniosek o udostępnienie informacji publicznej skłamał. Sprawę tę próbowałem wyjaśnić kierując zapytania do Urzędu Miasta, jednak pytania pozostały bez odpowiedzi.

9. Czy rada gminy prowadzi kontrolę działalności spółek komunalnych? Czy radni kierowali do wójta interpelacje dotyczące działalności spółek?

W kadencji 2010-2014 radni skierowali do burmistrza Mikołowa 127 interpelacji. Wśród nich jest kilka, które świadczą o zainteresowaniu działalnością ZIM Sp. z o.o. Radni interpelowali w sprawie nadzoru nad firmami niedbale wykonującymi prace kanalizacyjne (duży projekt na znacznym obszarze miasta) i związanym z tym brakiem utwardzenia dróg. Urząd Miasta pełnił rolę pośrednika przekazującego "zażalenie" do ZIM Sp. z o.o. i zwrótnie odpowiedź radnym. Kolejny radny pytał o rekompensaty w zasiewach za zniszczenia w czasie budowy kanalizacji oraz na czyj koszt będą wykonywane przyłącza. Brak jest interpelacji w sprawach innych niż dotyczących budowy sieci kanalizacyjnej przez monitorowaną spółkę.

Rada Gminy Mikołów nie prowadziła w kadencji 2010-2014 kontroli działalności Zakładu Inżynierii Miejskiej Sp. z o.o.

10. Czy komisja rewizyjna rady gminy prowadziła kontrole dotyczące działalności spółek komunalnych?

Sprawozdanie z działalności Komisji Rewizyjnej Rady Miejskiej Mikołowa w kadencji 2010-2014 wskazuje, iż Komisja Rewizyjna nie prowadziła w tym okresie kontroli dotyczących Zakładu Inżynierii Miejskiej Sp. z o.o. Plany pracy Komisji Rewizyjnej na lata 2013, 2014 oraz 2015 nie uwzględniały kontroli ZIM Sp. z o.o.

11. Czy rada gminy ma wpływ na wnoszenie, zbywanie lub cofanie udziałów w spółkach komunalnych?

Rada Gminy Mikołów nie określiła zasad wnoszenia, zbywania i cofania udziałów w spółkach komunalnych przez burmistrza. Do czynności tych każdorazowo podejmowana była odrębna uchwała.

Rekomendacje:

1. Jest mało prawdopodobne, aby burmistrz 40-to tysięcznego miasta mógł samodzielnie i osobiście sprawować bieżącą kontrolę nad działalnością spółki komunalnej. Burmistrz wskazywał w odpowiedzi na wnioski wiele czynności, które mają składać się na bieżącą kontrolę spółki, jednak trzeba zwrócić uwagę, że czynności te wykonywane są raz w roku lub nawet rzadziej (jak kontrole w spółce czy rozpatrywanie skarg i wniosków) Należy rozważyć powierzenie tych czynności odpowiedniej komórce w Urzędzie Miasta. Alternatywnie - można by wyznaczyć w Urzędzie osobę, która wspierałaby Burmistrza w realizacji czynności związanych z nadzorem właścicielskim. Spotkania burmistrza z członkami zarządu i rady nadzorczej powinny być protokołowane.

Uwagi Burmistrza Mikołowa:

Tworzenie dodatkowych stanowisk w Urzędzie Miasta, których celem miałyby być kontrolowanie spółki komunalnej jest niecelowe i byłoby przykładem niegospodarności.

Dokumenty składane przez Spółkę do Burmistrza Miasta (sprawozdania z działalności, z realizacji postanowień są każdorazowo weryfikowane przez poszczególne komórki Urzędu, a następnie zatwierdzane przez Burmistrza bądź kierowane do Rady Miasta celem zatwierdzenia.

Dodatkowo wskazać należy, że bieżący nadzór na działalnością Spółki sprawuje, z mocy art. 10a ustawy o gospodarce komunalnej, Rada Nadzorcza.

Odpowiedź autora raportu: Zgodnie z pkt 3.3.1 Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Miasta Mikołów w Biurze Radców Prawnych wyodrębni się samodzielne stanowisko pracy Głównego Specjalisty ds. Koordynacji Obsługi Prawnej [BOP1], do zakresu działania którego należy "prowadzenie spraw związanych z realizacją uprawnień właścicielskich gminy w spółkach prawa handlowego". Na żadnym etapie monitoringu Urząd Miasta Mikołów nie wskazał tego stanowiska, jako wspierającego lub realizującego nadzór nad działalnością spółki utrzymując jednocześnie, że Burmistrz Mikołowa w/w czynności wykonuje osobiście. W tej sytuacji należy zadać pytanie przyczyny tej sytuacji i, być może, rozbieżności pomiędzy faktyczną, a teoretyczną (opisaną w Regulaminie Organizacyjnym) strukturę Urzędu.

Rekomendacja, wbrew temu co sugeruje odpowiedź Urzędu, nie zawiera zaleceń tworzenia nowych stanowisk. Jednocześnie, ze względu na nieprecyzyjność uwagi trudno odnieść się do stwierdzenia Urzędu o weryfikowaniu dokumentów przez "poszczególne komórki".

2. Wskazane jest wprowadzenie zasady uzasadniania uchwał w sprawie udzielania (lub nie) absolutorium członkom zarządu Zakładu Inżynierii Miejskiej Sp. z o.o. zwłaszcza w sytuacji, kiedy nie ma żadnych dokumentów w sposób rozszerzony oceniających pracę organów. Zewnętrzny obserwator nie może zatem stwierdzić, na jakiej podstawie została podjęta decyzja o udzieleniu bądź nie udzieleniu absolutorium.

Uwagi Burmistrza Mikołowa:

Byłoby to działanie niezgodne z prawem, sprzeczne z zasadą tajności głosowania w sprawach osobowych.

Odpowiedź autora raportu: Jak stwierdziłem powyżej - uzasadnienie uchwały nie wyklucza zarządzenia głosowania tajnego.

3. Wskazane jest zainteresowanie się radnych sposobem wykonywania przez Burmistrza (jako Zgromadzenia Wspólników ZIM Sp. z o.o.) obowiązków nadzorczych wobec ZIM Sp. z o.o. Proponuję umieszczenie w planie działania Komisji Rewizyjnej Rady Miasta kontroli w tym zakresie i ich regularne wykonywanie.

II. PROCEDURA DOBORU CZŁONKÓW ORGANÓW SPÓŁEK

A. PRZEJRZYSTOŚĆ PROCEDURY DOBORU CZŁONKÓW ORGANÓW

-
1. Czy w Mikołowie po 2012 roku przeprowadzane były konkursy na stanowiska członków Rady Nadzorczej Zakładu Inżynierii Miejskiej Sp. z o.o.?

Odpowiedź Urzędu Miasta Mikołów: "Nie."

2. Czy w Mikołowie istnieje procedura doboru członków rad nadzorczych spółek komunalnych będących przedstawicielami gminy?

Odpowiedź Urzędu: "Nie istnieje procedura".

3. W jakim trybie i na podstawie jakich kryteriów są wybierani członkowie rady nadzorczej ZIM Sp. z o.o.?

Powyższe pytanie zostało skierowane do Urzędu Miasta Mikołów jako część wniosku nr MSK/UM/03/2015 z 20 listopada 2015 roku. Urząd Miasta Mikołów nie udzielił odpowiedzi, dlatego 14 grudnia 2015 roku wystąpiłem ponownie wniosek o zajęcie przez Urząd stanowiska w tej sprawie. Burmistrz ponownie nie odpowiedział, mimo iż przepisy zakreślają 14 dni na odpowiedź na wniosek. 26 lutego 2016 roku po raz trzeci (!) przelałem prośbę o odpowiedź na w/w pytanie.

7 marca 2016 roku Urząd Miasta Mikołów poinformował, iż Gmina Mikołów nie posiada regulacji w sprawie doboru członków rady nadzorczej ZIM Sp. z o.o. Dodatkowo podano, iż żaden przepis nie nakłada na burmistrza takiego obowiązku. Decyzja burmistrza, który stanowi jednocześnie zgromadzenie wspólników ZIM Sp. z o.o. ma charakter uznaniowy, przy uwzględnieniu wymogów nakładanych przepisami prawa w zakresie reprezentantów jednostek samorządu terytorialnego.

B. WARUNKI USTAWOWE PEŁNIENIA FUNKCJI W RADZIE NADZORCZEJ SPÓŁKI KOMUNALNEJ

6 października 2015 roku skierowałem do Urzędu Miasta Mikołów wniosek o sygnaturze MSK/UM/03/2015, którego częścią były następujące pytania:

1. Czy członkowie rady nadzorczej ZIM Sp. z o.o. posiadają wymagane prawem kwalifikacje (wyższe wykształcenie i zdany egzamin w trybie przewidzianym w przepisach o komercjalizacji i prywatyzacji)? Wnoszę o udostępnienie skanów dokumentów potwierdzających powyższe kwalifikacje. Wnoszę o udzielenie w/w informacji dla wszystkich osób pełniących funkcje w radzie nadzorczej ZIM Sp. z o.o. po 1 stycznia 2015 roku.
2. Czy kandydaci na członków rady nadzorczej, którzy sprawowali lub sprawują funkcję po 1 stycznia 2015 roku, złożyli oświadczenia o możliwości pełnienia funkcji? Wnoszę o przesłanie skanów tych oświadczeń.
3. Czy istnieje rejestr uchwał rady nadzorczej ZIM Sp. z o.o.? Jeśli tak, wnoszę o przesłanie go w formie skanu. Jeśli nie, wnoszę o przesłanie skanów uchwał Rady Nadzorczej z lat 2014-2015.

19 października 2015 roku, w odpowiedzi na wniosek otrzymałem odpowiedź Urzędu: "W odpowiedzi na wniosek pyt. 1-3 nie posiadamy takich informacji.". Burmistrz Mikołowa, jako Zgromadzenie Wspólników Zakładu Inżynierii Miejskiej i organ uprawniony do powoływania i odwoływania członków Rady Nadzorczej powinien dysponować informacjami o kwalifikacjach członków Rady Nadzorczej. Odpowiedź Urzędu może świadczyć o braku właściwego nadzoru nad spółką komunalną. Urząd powinien posiadać informacje o wymaganych kwalifikacjach osób powoływanych do rady nadzorczej.

Wobec stanowiska Urzędu pytania o kwalifikacje członków Rady Nadzorczej ZIM Sp. z o.o. zostały skierowane bezpośrednio do Zakładu Inżynierii Miejskiej Sp. z o.o.

1. Czy członkowie rady nadzorczej posiadają wymagane kwalifikacje (wyższe wykształcenie i zdany egzamin)?

Zgodnie z oświadczeniem Spółki wszyscy członkowie Rady Nadzorczej Zakładu Inżynierii Miejskiej Sp. z o.o. posiadają wyższe wykształcenie. W załączniku nr 1 do pisma 7636/2015/PZ spółka podała, że wszyscy członkowie rady nadzorczej posiadają wykształcenie wyższe oraz tytułu magistra lub magistra inżyniera. Spółka nie posiada dokumentów poświadczających wykształcenie członków Rady Nadzorczej.

Spółka udostępniła kopie dokumentów poświadczających zdanie egzaminu dla kandydatów na członków rad nadzorczych w spółkach z udziałem Skarbu Państwa dla następujących osób: Halina Głońska, Alina Mzyk, Władysław Spyрка, Jacek Kalla, Zbigniew Gruszczyński, Jerzy Tomecki.

W przypadku Pana Jerzego Karwot, spółka udostępniła dwa zaświadczenia o ukończeniu kursów z 21 maja 1994 roku i 22 listopada 1994 roku.

Rekomendacja: burmistrz, jako zgromadzenie wspólników, powinien ustalić w drodze zarządzenia, jakie dokumenty są gromadzone w spółce i które z nich powinny być przekazywane również do urzędu. Nie ma możliwości, aby burmistrz jednoosobowo dbał o wykonywanie tych obowiązków, co potwierdza rekomendację wyrażoną powyżej, że konieczne jest wyznaczenie osoby w urzędzie, która będzie wspierać zadanie nadzoru nad spółką. Niezrozumiała jest sytuacja, kiedy ani w spółce ani w urzędzie nie ma dokumentów poświadczających wykształcenie członków Rady Nadzorczej.

2. Czy członkowie rady nadzorczej pracują dla spółki lub przedsiębiorców tworzonych przez spółkę?

Nie mogę odpowiedzieć na pytanie czy członkowie rady nadzorczej ZIM Sp. z o.o. pracują dla spółki lub przedsiębiorców tworzonych przez Spółkę (co byłoby niezgodne z prawem). Spółka odmówiła udostępnienia listy pracowników. Po ponowieniu wniosku o udzielenie informacji publicznej w zakresie listy pracowników,

spółka udostępniła wyłącznie imiona i nazwiska osób zatrudnionych na stanowiskach: główny księgowy, kierownik działu zbytu, kierownik działu kard i płac, dyrektor ds. technicznych, kierownik rejonu eksploatacji sieci wod-kan, kierownik oczyszczalni oraz kierownik działu eksploatacji ciepłownictwa. W pozostałym zakresie dane utajniono.

W odpowiedzi na żądanie udostępnienia imiennej listy wszystkich pracowników Spółki, w drodze decyzji, odmówiła udzielenia informacji publicznej powołując się na art. 5 ust. 2 ustawy o dostępie do informacji publicznej z powodu konieczności ochrony prywatności osób zatrudnionych w Spółce. Decyzja ta, wobec nie zaskarżenia jej przez wnioskodawcę do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego, jest ostateczna

3. Czy wśród członków rady nadzorczej znajdują się (lub znajdowali po 1 stycznia 2015 roku) pracownicy Urzędu Gminy Mikołów? Jeśli tak, proszę o wskazanie, jakie stanowiska zajmują/zajmowali w Urzędzie. Wnoszę o udostępnienie w formie skanu zakresu obowiązków (karta stanowiskowa lub inny dokument o podobnym charakterze) tych osób.

W odpowiedzi na wniosek zawierający powyższe pytanie Urząd Miasta Mikołów udzielił następujących wyjaśnień: "Naczelnik Wydziału Gospodarki Komunalnej i Główny Specjalista ds. Programów Strategicznych zakres zadań zgodny z regulaminem organizacyjnym UM Mikołów <http://bip.mikolow.eu/index.php/documents/document/359>".

Urząd nie udostępnił w terminie zakresu obowiązków, czym naruszył obowiązujące przepisy prawa. Pytanie zostało ponowione we wniosku z 10 listopada 2015 roku, na który Urząd Miasta odpowiedział 28 grudnia 2015 roku, udostępniając dokumenty, z których wynikają zakresy obowiązków Pani Aliny Mzyk oraz Pana Jerzego Karwot.

4. Czy w spółce zatrudnieni są radni?

Wiceprezes Zarządu Spółki, Pan Adam Putkowski, jest radnym powiatowym kadencji 2014-2018. Spółka pytana o zatrudnianie radnych pominęła ten fakt w odpowiedzi na wniosek.

Z oświadczenia majątkowego Radnego Rady Miejskiej Mikołowa kadencji 2014-2018 Pana Piotra Jurosz wynika, iż jest on zatrudniony w Zakładzie Inżynierii Miejskiej Sp. z o.o. na stanowisku "mistrz, ds. eksploatacji sieci wod-kan". Oświadczenie majątkowe zamieszczone jest na stronie Urzędu Miasta Mikołów http://bip.mikolow.eu/upload/6392/Piotr_Jurosz_553636.pdf

Spółka odmówiła udostępnienia listy pracowników Spółki, co uniemożliwia pełną odpowiedź na pytanie o zatrudnianie radnych. W odpowiedzi na pytanie o zatrudnianie radnych spółka poinformowała o zatrudnianiu Pana Piotra Jurosz od 2009 roku..

Fakt zatrudniania radnych przez spółkę komunalną z 100% udziałem Gminy jest zgodny z prawem, ale wątpliwy etycznie. Jednym z zadań radnych jest kontrolowanie działania władzy wykonawczej. Istnieje duże ryzyko, że radni zatrudnieni w spółce komunalnej, w której burmistrz jest jednocześnie zgromadzeniem wspólników, mogą funkcji kontrolnej nie wykonywać w sposób należyty i w pełni bezstronny. Ponadto radni (w Mikołowie) podejmują decyzje w sprawie dopłat do cen wody i ścieków (np. uchwała nr XIII/301/2015 z 27 października 2015 roku). Fakt zatrudnienia radnego w spółce komunalnej i jednocześnie głosowanie za przekazaniem pieniędzy do tej spółki (np. w formie dopłat do cen wody i ścieków, wniesienia aportem majątku, podniesienia kapitału) to ewidentny przykład na konflikt interesów, który nie powinien mieć miejsca. Rozwiązaniem tej sytuacji mogłoby być wstrzymanie się radnego od głosowania w sprawach dotyczących zatrudniającej go spółki. W Mikołowie nie protokołuje się kto jak głosował w poszczególnych sprawach, nie ma więc obecnie możliwości weryfikacji jak głosował radny zatrudniany przez spółkę w sprawach pośrednio i bezpośrednio dotyczących spółki.

Uwagi Burmistrza Mikołowa:

Ad. II.B pkt 2 i 4

W odpowiedzi na żądanie udostępnienia imiennej listy wszystkich pracowników Spółka, w drodze decyzji, odmówiła udzielenia informacji publicznej powołując się na art. 5 ust. 2 ustawy o dostępie do informacji publicznej z powodu konieczności ochrony prywatności osób zatrudnionych w Spółce. Decyzja ta, wobec nie zaskarżenia jej przez wnioskodawcę do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego, jest ostateczna, w związku z czym podważanie jej trafności na obecnym etapie jest bezzasadne.

Wnioskujący we wniosku późniejszym z dnia 31.12.2015r. zadał pytanie czy w Spółce są zatrudnieni radni, członkowie rodzin radnych, członkowie rodzin zarządu lub rady nadzorczej - Spółka udzieliła na zadane pytania informacji w dniu 14.01.2016 r. znak 2/2016/PZ.

Ponadto, w Spółce nie ma stanowiska Dyrektora ds. ekonomicznych, tylko stanowisko dyrektora ds. technicznych.

Odpowiedź autora raportu: Raport z monitoringu uzupełniono (w pkt. II.B.2) o informację o wyroku WSA w Gliwicach dotyczącym listy pracowników. W raporcie zmieniono ponadto nazewnictwo stanowiska.

Rekomendacje:

1. Sytuacja, w której radnymi są osoby zatrudnione w spółkach komunalnych lub miejskich jednostkach organizacyjnych niesie spore ryzyko konfliktu interesów. Wskazane byłoby wprowadzenie ewidencji głosowań (na komisjach i sesji) radnych, którzy są zatrudniani przez w/w jednostki.
2. Należy również rozważyć wprowadzenie zakazu zatrudniania radnych w spółkach komunalnych w celu uniknięcia konfliktu interesów. Sytuacja, w której radny kontroluje burmistrza, który z kolei pośrednio "daje mu pracę" nie powinna mieć miejsca.

5. Czy członkowie rady nadzorczej zasiadają tylko w jednej radzie nadzorczej z większościowym udziałem gminy?

Spółka udostępniła oświadczenia Pani Haliny Głośny, Pani Aliny Mzyk oraz Pana Władysława Spyrka, z których wynika, że osoby te (aktualni członkowie Rady Nadzorczej Spółki) nie są członkami rady nadzorczej podmiotów, o których mowa w art. 1 ust. 4-7 ustawy z 3 marca 2000 roku o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi.

Spółka oraz Urząd Miasta nie posiadają informacji na temat czwartego członka Rady Nadzorczej, Pana Jerzego Karwot. Brak informacji w tym zakresie należy ocenić negatywnie.

Uwagi Burmistrza Mikołowa:

Zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi osobami prawnymi (tzw. ustawa kominowa), można być członkiem rady nadzorczej tylko jednej spółki komunalnej. Według informacji zamieszczanych w Monitorze Sądowym i Gospodarczym, Pan Jerzy Karwot jest członkiem Rady Nadzorczej tylko w jednej spółce – Zakładzie Inżynierii Miejskiej Sp. z o.o.

Odpowiedź autora raportu: Wątpliwości dotyczące uprawnień Pana Jerzego Karwot do zasiadania w Radzie Nadzorczej ZIM Sp. z o.o. nie ograniczają się do wyjaśnienia, czy Pan Jerzy Karwot zasiada tylko w jednej radzie nadzorczej i zostały szeroko opisane w raporcie. Urząd nie korzysta w tym miejscu z okazji do wyjaśnienia sytuacji, co budzi jeszcze większe wątpliwości.

Rekomendacja: Spółka powinna niezwłocznie wezwać członka Rady Nadzorczej, pana Jerzego Karwot do złożenia oświadczenia, o którym mowa powyżej.

C. DOBRE PRAKTYKI W DOBORZE CZŁONKÓW RADY NADZORCZEJ

1. Jakie wykształcenie kierunkowe i doświadczenie mają członkowie rady nadzorczej?

Zgodnie z oświadczeniem Zakładu Inżynierii Miejskiej Sp. z o.o. poszczególni członkowie rady nadzorczej spółki posiadają następujące wykształcenie i doświadczenie:

1. Pani Alina Mzyk
 - wykształcenie: pedagogika, fundusze europejskie - studia podyplomowe
 - doświadczenie: fundusze europejskie, pozyskiwanie środków zewnętrznych, administracja samorządowa
2. Pani Halina Głośny
 - wykształcenie: magister inżynier organizator przemysłu
 - doświadczenie: administracja samorządowa, doradztwo podatkowe, zarządzanie
3. Pan Władysław Spyrka
 - wykształcenie: wyższe techniczne
 - doświadczenie: od 1999 do nadal - Prezes zarządu komunalnych spółek prawa handlowego
4. Pan Jerzy Karwot
 - wykształcenie: budownictwo (inżynier)
 - doświadczenie: budownictwo ogólne, zarządzanie, administracja samorządowa

2. Czy kandydaci na członków rady nadzorczej, którzy sprawowali lub sprawują funkcję po 1 stycznia 2015 roku, złożyli oświadczenia o możliwości pełnienia funkcji?

Spółka udostępniła skany oświadczeń 6 z 7 członków RN (3 obecnych i 3 byłych, w 2015 nastąpiły zmiany w składzie Rady Nadzorczej).

Jednocześnie prezes Spółki oświadczyła, że w dokumentach spółki brak jest oświadczenia członka Rady Nadzorczej i jednocześnie naczelnika Wydziału Gospodarki Komunalnej Urzędu Miasta Mikołów, Pana Jerzego Karwot. Oświadczenia o możliwości pełnienia funkcji przez Pana Jerzego Karwot nie ma również w dokumentach Urzędu Miasta Mikołów dotyczących działalności ZIM Sp. z o.o. Fakt ten należy ocenić negatywnie.

Rekomendacja: Spółka powinna niezwłocznie wezwać członka Rady Nadzorczej, pana Jerzego Karwot do złożenia oświadczenia o możliwości pełnienia funkcji.

D. NIEZALEŻNOŚĆ CZŁONKÓW ORGANÓW SPÓŁKI

1. Czy po wyborach samorządowych zmienił się skład organów spółek komunalnych?

Wybory samorządowe odbyły się jesienią 2014 roku. Uchwałą nr 1 Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników z 31 marca 2015 roku do składu Rady Nadzorczej została powołana, z dniem 1 kwietnia 2015 roku, Pani Halina Głośna. 19 czerwca 2015 roku na Nadzwyczajnym Zgromadzeniu Wspólników nastąpiła kolejna zmiana składu Rady Nadzorczej Spółki. Do Rady Nadzorczej z dniem 1 lipca 2015 roku zostali powołani: Alina Mzyk oraz Władysław Spyrka. Z dniem 1 lipca 2015 roku z Rady Nadzorczej Spółki zostali odwołani: Jerzy Tomecki, Zbigniew Gruszczyński oraz Jacek Kalla. W związku z powyższym w skład Rady Nadzorczej od dnia 1 lipca 2015 roku wchodzi Jerzy Karwot, Halina Głośna, Alina Mzyk oraz Władysław Spyrka.

Uwagi Burmistrza Mikołowa:

Brakuje informacji, iż po wyborach samorządowych pierwsza zmiana miała miejsce 01.04.2015r., gdy uchwałą nr 1 Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników z dnia 31.03.2015r. do składu Rady Nadzorczej została powołana Pani Halina Głośna.

Odpowiedź autora raportu: Raport uzupełniono o w/w informacje.

2. Czy członkowie organów spółek, jak i pracownicy są związani więzami służbowymi lub prywatnymi z burmistrzem?

Pani Alina Mzyk, członek rady nadzorczej ZIM Sp. z o.o., jest zatrudniona w Urzędzie Miasta Mikołów na stanowisku Głównego Specjalisty ds. Programów Strategicznych na 1/2 etatu.

Pan Jerzy Karwot, członek Rady Nadzorczej ZIM Sp. z o.o. jest zatrudniony w Urzędzie Miasta Mikołów na stanowisku naczelnika Wydziału Gospodarki Komunalnej. Pan Jerzy Karwot pracuje w Urzędzie Miasta na pełny etat (zakres obowiązków na zajmowanym stanowisku obejmuje 69 (!) różnych kategorii obowiązków), co sprawia, że powstają wątpliwości (ze względu na ograniczenia czasowe) co do jakości pełnienia funkcji w radzie nadzorczej ZIM Sp. z o.o.

Ponadto należy zauważyć, że umowy zlecenia z monitorowaną spółką zawierają podlegli burmistrzowi Mikołowa pracownicy Urzędu Miasta: Pan Artur Salwerowicz, kierownik w Wydziale Informatyzacji Referacie Obsługi Informatycznej oraz Pan Tomasz Palka, podinspektor w Referacie Utrzymania Infrastruktury Komunalnej. Przykładowo - umowa zlecenia nr 2/2016 z 4 stycznia 2016 roku zawarta przez ZIM Sp. z o.o. z panem Tomaszem Palka dotycząca pełnienia funkcji inspektora nadzoru w zakresie nadzoru nad robotami drogowymi realizowanymi przez ZIM Sp. z o.o. została zawarta na czas określony od 4 stycznia do 31 grudnia 2016 roku z regularnym wynagrodzeniem miesięcznym. Nosi ona cechy klasycznej umowy o pracę i prowadzi do sytuacji, jak gdyby Pan Tomasz Palka pracował w dwóch miejscach jednocześnie. Nie jest to co prawda co do zasady sytuacja niezgodna z prawem, jednak biorąc pod uwagę, że: a) burmistrz Mikołowa nie powinien realizować nadzoru nad ZIM Sp. z o.o. samodzielnie, a przy pomocy podległych pracowników, b) Pan Tomasz Palka jako podinspektor w Referacie Utrzymania Infrastruktury Komunalnej Urzędu Miasta przyjmuje jednocześnie zlecenia od ZIM Sp. z o.o. na pełnienie funkcji związanej z nadzorem nad robotami drogowymi, należało by wyjaśnić czy nie dochodzi tu do konfliktu interesów, w którym pracownik UM nadzoruje sam siebie jako zleceniobiorcę ZIM Sp. z o.o.

Spółka odmówiła udzielenia informacji na temat listy pracowników Spółki, ujawniając wyłącznie informację o kilku kluczowych, w ocenie spółki, osobach. W związku z odmową nie udało się zweryfikować zależności służbowych i prywatnych pracowników z burmistrzem.

W odpowiedzi na żądanie udostępnienia imiennej listy wszystkich pracowników Spółka, w drodze decyzji, odmówiła udzielenia informacji publicznej powołując się na art. 5 ust. 2 ustawy o dostępie do informacji publicznej z powodu konieczności ochrony prywatności osób zatrudnionych w Spółce. Decyzja ta, wobec nie zaskarżenia jej przez wnioskodawcę do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego jest ostateczna

Uwagi Burmistrza Mikołowa:

W odpowiedzi na żądanie udostępnienia imiennej listy wszystkich pracowników Spółka, w drodze decyzji, odmówiła udzielenia informacji publicznej powołując się na art. 5 ust. 2 ustawy o dostępie do informacji publicznej z powodu konieczności ochrony prywatności osób zatrudnionych w Spółce. Decyzja ta, wobec nie zaskarżenia jej przez wnioskodawcę do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego jest ostateczna, w związku z czym podważanie jej trafności na obecnym etapie jest bezzasadne.

Odpowiedź autora raportu: Raport uzupełniono o w/w informacje.

Rekomendacja:

1. Zasadne byłoby aby Komisja Rewizyjna Rady Miasta poprosiła (w ramach posiadanych kompetencji kontrolnych) burmistrza o wyjaśnienie sytuacji łączenia stanowisk w urzędzie i ZIM Sp. o.o. w kontekście konfliktu interesów i wykonywania przez burmistrza czynności nadzorczych.
2. Zasadne wydaje się również wprowadzenie zakazu zatrudniania (w tym zawierania umów o podobnym charakterze) w spółkach komunalnych osób związanych więzami służbowymi z burmistrzem.

3. Czy członkowie rady nadzorczej spełniają wszystkie obowiązki ustawowe, nie łamią zakazów ustawowych i mają odpowiednie doświadczenie i wykształcenie, aby pełnić tę funkcję?

Na obecnym etapie udzielenie odpowiedzi na to pytanie nie jest możliwe.

Wątpliwości budzi sytuacja pana Jerzego Karwota. Zgodnie z opinią pani mecenas Lidii Niksy nie można jednoznacznie stwierdzić na podstawie zaświadczeń udostępnionych przez Zakład Inżynierii Miejskiej Sp. z o.o., że zdał on egzamin wymagany do pełnienia funkcji w radzie nadzorczej. Ministerstwo Skarbu Państwa w przesłanym oświadczeniu stwierdziło, że z posiadanych przez Ministerstwo Skarbu Państwa dokumentów nie wynika, aby pan Jerzy Karwot zdał egzamin dla kandydatów na członków rad nadzorczych przed jedną z komisji, o których mowa w § 5 pkt 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 września 2004 r. w sprawie szkoleń i egzaminów dla kandydatów na członków rad nadzorczych spółek, w których Skarb Państwa jest jedynym akcjonariuszem. Na podstawie załączonych skanów zaświadczeń ukończenia kursów MSP nie można potwierdzić, że pan Jerzy Karwot posiada uprawnienia do zasiadania w radach nadzorczych nabyte w wyniku zdania egzaminu dla kandydatów na członków rad nadzorczych.

W związku z tym zadałem urzędowi następujące pytania:

1. *Czy Urząd Miasta posiada opinię prawną, ekspertyzę lub inny dokument o podobnym charakterze potwierdzający, że Pan Jerzy Karwot posiada uprawnienia do zasiadania w radzie nadzorczej Zakładu Inżynierii Miejskiej Sp. z o.o.?*
2. *Czy przed podjęciem zarządzenia burmistrza Mikołowa nr 37/43/2003 z 17 czerwca 2003 roku Urząd Miasta w Mikołowie weryfikował wymogi prawne i uprawnienia kandydata na członka rady nadzorczej ZIM Sp. z o.o., Pana Jerzego Karwota? Wnoszę o udostępnienie skanów dokumentów posiadanych przez Urząd w tej sprawie.*
3. *ZIM Sp. z o.o. w odpowiedzi na wniosek udostępniła skany zaświadczeń o ukończeniu kursów (a nie zdaniu egzaminów) przez p. Jerzego Karwota. Tymczasem przepisy przewidują zwolnienie z obowiązku składania egzaminu przez osoby, które zdały egzamin. Czy Urząd posiada zaświadczenie o zdaniu egzaminu lub inny dokument zwalniający Pana Jerzego Karwota z obowiązku składania egzaminu?*

Urząd jednak stwierdził, że to nie jest informacja publiczna. Złożyłem skargę na bezczynność Urzędu do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach i na dzień 13 kwietnia 2016 r. oczekuję na wyznaczenie terminu rozprawy.

Rekomendacja: Należy niezwłocznie wyjaśnić, czy wszyscy członkowie Rady Nadzorczej ZIM sp. z o.o. spełniają ustawowe wymogi do pełnienia tej funkcji. Wyjaśnienie wymaga jednak zasięgnięcia obiektywnej opinii kompetentnego i niezależnego od Urzędu i spółki podmiotu, a nawet sądu. Wątpliwości budzi wyłącznie osoba pana Jerzego Karwota.

III. WYNAGRODZENIA ORGANÓW W SPÓŁCE

1. Czy w Zakładzie Inżynierii Miejskiej istnieje dokument regulujący zasady ustalenia wysokości wynagradzania, przyznawania dodatków i nagród dla członków organów?

W odpowiedzi na to pytanie ZIM Sp. z o.o. udzieliła (pismo 8211/2015/PZ) następującej odpowiedzi:

"Zasady ustalania wysokości wynagrodzenia reguluje ustawa z 3 marca 2000r. o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi". Dodatkowo Spółka przesłała skan "Zarządzenia burmistrza Mikołowa nr 1340/309/10 z 25 sierpnia 2010 roku w sprawie szczególnych zasad i trybu przyznawania nagrody rocznej osobom kierującym niektórymi podmiotami prawnymi oraz wzoru wniosku o przyznanie nagrody rocznej w Zakładzie Inżynierii Miejskiej Sp. z o.o. w Mikołowie".

Zgodnie z par. 2 w/w zarządzenia nagroda może być przyznana jeśli np. spółka uzyskała zatwierdzenie sprawozdania finansowego za rok obrotowy (par. 2 ust. 1 a), efektywnie i terminowo realizuje powierzone zadania (par. 2 ust. 1 b), rośnie wskaźnik płynności (par. 2 ust. 2) oraz terminowo reguluje zobowiązania o charakterze publiczno-prawnym (par. 2 ust. 1 d). Są to zdarzenia, które należy uznać za podstawowe obowiązki zarządu spółki i przyznawanie nagrody (maksymalnie 3-krotność przeciętnego wynagrodzenia) należałoby uznać za nieuzasadnione.

2. Jaka jest wysokość wynagrodzenia członków zarządu i rady nadzorczej spółki? Co składa się na to wynagrodzenie?

Wysokość wynagrodzenia prezes zarządu ZIM Sp. z o.o. reguluje uchwała Zwyczajnego Zgromadzenia Wspólników nr 8/05/2015 z 13 maja 2015 roku. Zgodnie z jej treścią wysokość wynagrodzenia prezesa zarządu Spółki wynosi 3,8-krotność przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw bez wypłat z zysku w IV kwartale roku poprzedniego ogłoszonego przez prezesa GUS (kwota bazowa). Wynagrodzenie zostało obniżone w maju 2015 roku, wcześniej wynosiło 4,2-krotność kwoty bazowej. Zgodnie z udostępnioną listą płac za sierpień 2015 roku wynagrodzenie prezes zarządu ZIM Sp. z o.o. wyniosło 15726,60 zł brutto.

Za mocno zastanawiający należy uznać fakt istotnego wzrostu wynagrodzenia prezesa zarządu w latach 2009/2010 (+37%) oraz w latach 2013/2014 (+20%). Spółka nie udostępniła na wniosek i nie publikuje w Biuletynie Informacji Publicznej sprawozdań finansowych, dlatego trudno jest zweryfikować czy tak istotny wzrost wynagrodzenia powiązany jest z jakimkolwiek parametrem finansowym spółki. W tej sytuacji trudno też ocenić podstawy obniżenia wysokości wynagrodzenia w maju 2015 r.

Wysokość wynagrodzenia wiceprezesa zarządu ZIM Sp. z o.o. reguluje uchwała Rady Nadzorczej nr 263/VIII/2015 z 13 maja 2015 roku. Zgodnie z jej treścią wysokość wynagrodzenia prezesa zarządu Spółki wynosi 3,7-krotność kwoty bazowej. Zgodnie z udostępnioną listą płac za sierpień 2015 roku, wynagrodzenie Wiceprezesa Zarządu ZIM Sp. z o.o. wyniosło 15312,75 zł brutto.

Umowy o pracę prezes zarządu i wiceprezesa zarządu przewidują świadczenia dodatkowe w postaci nagrody rocznej przyznawanej w zależności od osiągniętego wyniku finansowego oraz stopnia realizacji zadań. Wysokość nagrody rocznej nie może przekroczyć trzykrotności przeciętnego wynagrodzenia otrzymanego w roku poprzednim. W latach 2013-2015 nie był wypłacane nagrody członkom zarządu i rady nadzorczej.

Wysokość wynagrodzenia członków rady nadzorczej ZIM Sp. z o.o. reguluje uchwała Zwyczajnego Zgromadzenia Wspólników nr 9/05/2014 z 23 maja 2014 roku. Zgodnie z jej treścią wynagrodzenie przewodniczącego RN wynosi 1-krotność, zastępcy przewodniczącego wynosi 0,9-krotność, a wynagrodzenie członka RN wynosi 0,85-krotność kwoty bazowej. Łączne miesięczne wynagrodzenie członków rady nadzorczej ZIM Sp. z o.o. wyniosło w sierpniu 2015 roku 13 818,32 zł

3. Jakie umowy mają podpisane członkowie zarządu spółki?

Pani Justyna Hildebrandt, Prezes Zarządu ZIM Sp. z o.o. posiada umowę o pracę na czas powołania na stanowisko prezesa zarządu zgodnie z uchwałą RN Spółki nr 156/VI/2007. Miejszem pracy jest siedziba spółki w Mikołowie. W zakresie okresu wypowiedzenia umowy stosuje się warunki art. 36 par. 1 Kodeksu Pracy. Umowa określa, że Pani Prezes ZIM Sp. z o.o. nie jest objęta układem zbiorowym pracy.

Pan Adam Putkowski, Wiceprezes Zarządu ZIM Sp. z o.o. posiada umowę o pracę na czas powołania na członka zarządu i powierzenia funkcji wiceprezesa zarządu. Miejszem pracy jest siedziba spółki w Mikołowie. Okres wypowiedzenia umowy wynosi 2 tygodnie, wiceprezes ZIM Sp. z o.o. nie jest objęty układem zbiorowym pracy.

4. Czy członkowie zarządu składają oświadczenia majątkowe?

Tak, członkowie zarządu składają oświadczenia majątkowe.

Oświadczenie majątkowe prezesa ZIM Sp z o.o. za rok 2014 nosi datę 29 IV 2015 r. i znajduje się w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miasta Mikołów, pod adresem <http://bip.mikolow.eu/index.php/dokumenty/6219>.

Oświadczenie majątkowe Pana wiceprezesa ZIM Sp. z o.o. za rok 2014 nosi datę 27 IV 2015 i znajduje się w Biuletynie Informacji Publicznej Powiatu Mikołowskiego, pod adresem <http://bip.mikolowski.pl/index.php/dokumenty/2621>. Wiceprezes ZIM Sp. z o.o. jest radnym powiatowym kadencji 2014-2018.

W Biuletynie Informacji Publicznej są dostępne oświadczenia majątkowe za poprzednie lata.

IV. PRZEJRZYSTOŚĆ DZIAŁANIA SPÓŁEK

A. SPÓŁKI WOBEC ZASAD DOSTĘPU DO INFORMACJI PUBLICZNEJ

1. Czy spółka ma stronę internetową i/lub BIP?

Zakład Inżynierii Miejskiej Sp. z o.o. ma stronę internetową www.zim.com.pl

Do czasu rozpoczęcia monitoringu przycisk "BIP" na stronie zim.com.pl przekierowywał na stronę Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Miasta (<http://bip.mikolow.eu/index.php/documents/document/81>). Historia zmian wskazuje, że strona była aktualizowana po raz ostatni 23 stycznia 2012 roku. Strona zawiera podstawowe informacje o spółce - dane kontaktowe, opis struktury własności, informację o organach spółki i rodzaju prowadzonej działalności, ale nie jest na bieżąco aktualizowana. Przykładowo - dane dotyczące godzin urzędowania Spółki na tej stronie są nieaktualne. Od 1 czerwca 2015 roku obowiązują w spółce inne godziny urzędowania - (<http://www.zim.com.pl/index.php?jezyk=pl&grupa=9&dzi=1280819765&art=1433139944>), które nie zostały uwzględnione na stronie internetowej Urzędu Miasta.

W trakcie monitoringu, po pytaniu o przyczyny braku prowadzenia BIP-u (którego prowadzenie jest obowiązkiem ZIM Sp. z o.o.) spółka zaczęła udostępniać informacje pod adresem <http://mikolow.bip.gmina.pl/index.php?id=1312>

Postępowanie ZIM Sp. z o.o. w zakresie prowadzenia BIP-u jest naruszeniem obowiązującego prawa, które nie dopuszcza prowadzenia zbiorczego BIP. Prawo stanowi natomiast wyraźnie, że strony takie prowadzone są w formie odrębnych stron www. Na dzień 13 kwietnia 2016 roku ZIM Sp. z o.o. nie prowadzi obowiązkowego dla tego podmiotu BIP.

Oceniając merytorycznie udostępnione informacje należy stwierdzić, że brak jest np. informacji kontrolach prowadzonych w spółce oraz informacji dotyczących sposobu dostępu do informacji publicznych będących w jej posiadaniu i nieudostępnionych w BIP. Za niezrozumiały należy uznać brak udostępnienia podstawowych dokumentów o funkcjonowaniu spółki w postaci sprawozdań finansowych Spółki oraz opinii biegłego rewidenta.

Za zupełnie niezrozumiały, niezgodny z prawem i zaprzeczający idei prowadzenia BIP-u należy uznać sposób prowadzenia katalogu zamówień publicznych na stronie gminnej (<http://mikolow.bip.gmina.pl/index.php?id=1384>), w której odnośnik przekierowuje na stronę internetową www.zim.com.pl, gdzie udostępniane dokumenty nie zawierają ewidencji daty i godziny dodania/edycji/usunięcia danego pliku oraz oznaczenia osoby udostępniającej informację.

Uwagi Burmistrza Mikołowa:

BIP jest tworzony w oparciu o art. 8 ustawy o dostępie do informacji publicznej. Zgodnie z art. 1 ust. 2 przepisy ustawy o dostępie do informacji publicznej nie naruszają przepisów innych ustaw, przewidujących odrębny tryb udostępniania informacji publicznej. Jedną z tych ustaw jest Ustawa O Krajowym Rejestrze Sądowym, zgodnie z którą każdy ma prawo przeglądać sprawozdania finansowe spółek, w tym komunalnych, złożone do akt rejestrowych. Spółka odmówiła udostępnienia informacji publicznej w postaci sprawozdania finansowego, powołując się na fakt złożenia go w sądzie rejestrowym i jego powszechną dostępność. Prawdopodobnie działania Spółki potwierdził Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gliwicach oddalając skargę na bezczynność.

Odpowiedź autora raportu: Sprawozdanie finansowe spółki jest podstawowym dokumentem umożliwiającym wstępną analizę i ocenę funkcjonowania spółki. W przypadku spółki komunalnej, której właścicielem jest Gmina, a więc pośrednio wszyscy mieszkańcy jest to szczególnie istotne. Opór spółki przed publikacją w Biuletynie Informacji Publicznej (którego nota bene łamiąc prawo nie prowadzi) jest niczym nieuzasadniony. Nie są to informacje tajne i objęte tajemnicą handlową. Wręcz przeciwnie - dotyczą środków publicznych. Spór koncentruje się wyłącznie na formie udostępnienia sprawozdania finansowego. Odsyłanie mieszkańca Mikołowa do Sądu w Katowicach uznaje za zwykłą złośliwość osób decydujących o udostępnieniu informacji. Zastanawiający jest również brak konsekwencji w postępowaniu Spółki, która w przypadku uzasadniania uchwał o udzieleniu absolutorium podaje przykład spółek publicznych, niejako wzorując się na nich. Jednocześnie ZIM Sp. z o.o. nie chce naśladować spółek publicznych, jeśli chodzi o powszechną w ich przypadku publikację pełnych sprawozdań finansowych na stronach internetowych.

2. Czy spółka odpowiada na wnioski składane w trybie dostępu do informacji publicznej?

Tak. Spółka odpowiada na wnioski, ale w niektórych przypadkach odmawia udzielenia informacji. Przykładowo: spółka nie udostępniła informacji o tekście jednolitym aktu założycielskiego, treści sprawozdań finansowych oraz informacji o podniesieniu kapitału zakładowego. Spółka odesłała mnie do uzyskania w/w informacji w sądzie w Katowicach. W tym zakresie sąd pierwszej instancji podzielił stanowisko spółki i oddalił skargę na bezczynność prezes spółki.

W czasie monitoringu zdarzyła się sytuacja, w której Spółka, mimo prawnego obowiązku, nie wydawała decyzji odmownej przy utajnieniu części informacji w udostępnianych dokumentach. W odpowiedzi na pyt. 2 wniosku MSK/ZIM/07/2015 z 31 grudnia 2015 roku spółka utajniła niektóre elementy umów zlecenia nie wydając niezbędnej w tej sytuacji decyzji odmownej

Zdarzył się przypadek opóźnienia udzielenia informacji, przykładowo na wniosek z 29 października 2015 roku (Wnoszę o udostępnienie informacji na temat struktury i przyczyn strat wody oraz działań podejmowanych przez spółkę w celu ograniczenia wskaźnika strat wody) Spółka odpowiedziała 9 grudnia 2015 roku, przekraczając ustawowy czas na udzielenie informacji publicznej.

Część informacji spółka udostępniła (zmieniając swoje pierwotne stanowisko) dopiero po złożeniu wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy. Tak było w przypadku ujawnienia informacji o imionach i nazwiskach

kluczowych pracowników (decyzja 8438/2015/D1/O uchylająca w części decyzję 7636/2015/D1) oraz kwoty wynagrodzenia radcy prawnego, Pana Rafała Moczковского. Spółka decyzją 351/2016/IP zmieniła swoją pierwotną decyzję 9959/2015/PZ, w której odmówiono udostępnienia informacji o wysokości wynagrodzenia. Jako uzasadnienie podano fakt zawarcia klauzul poufności obejmujących wynagrodzenia zleceniobiorcy. W mojej ocenie zarząd spółki komunalnej, której 100% właścicielem jest gmina, powinien, biorąc pod uwagę fakt, iż gospodaruje mieniem publicznym, powstrzymać się od zawierania klauzul poufności.

Rekomendacja: ZIM Sp. z o.o. powinna utworzyć i prowadzić Biuletyn Informacji Publicznej. Wskazane byłoby umieszczenie w nim między innymi sprawozdań finansowych, rejestru zawieranych umów, informacji o zamówieniach publicznych, prowadzonych rekrutacjach. Dobrze byłoby umieścić w BIP również protokoły z posiedzeń organów ZIM Sp. o.o.

3. Czy jest możliwość spotkania się z członkami zarządu spółki w celu przeprowadzenia wywiadu?

Zarząd Zakładu Inżynierii Miejskiej Sp. z o.o. nie odpowiedział na propozycję spotkania złożoną wraz uwagami do Protokołu ze Zwyczajnego Zgromadzenia Wspólników Spółki z 13 maja 2015 roku. W propozycji spotkania zastrzeżono, że spotkanie będzie nagrywane (audio).

W odpowiedzi na próbę ustalenia możliwości spotkania (Czy zarząd ZIM Sp. z o.o. przyjmuje interesantów? Jeśli tak – proszę o wskazanie w jakich godzinach?) prezes Zarządu udzieliła następującej odpowiedzi: "(...) Zarząd w miarę możliwości niezwłocznie przyjmuje strony po wcześniejszym ustaleniu w sekretariacie dogodnego dla obu stron terminu".

B. PRZEJRZYSTOŚĆ FINANSÓW SPÓŁEK

1. Czy jest dostęp do umów z kontrahentami?

Spółka udostępniła wyłącznie część zawieranych przez siebie umów. Spółka konsekwentnie odmawia dostępu do informacji o niektórych swoich kontrahentach. Odmówiono udostępnienia informacji na temat stron umów zlecenia, których przedmiotem były odczyty wodomierzy oraz adaptacja pomieszczenia na archiwum przy ulicy Kolejowej 4.

Sąd pierwszej instancji oddalił skargę na działanie spółki w w/w zakresie, wyrok nie jest prawomocny.

Uwagi Burmistrza Mikołowa:

Spółka odmawia ujawnienia danych osobowych, wyłącznie, osób fizycznych, z którymi zawiera umowy zlecenia o niskiej wartości (109,52 zł), na wykonanie prostych prac, związanych z bieżącą działalnością Spółki, z powodu konieczności poszanowania prywatności osób fizycznych, zgodnie z art. 5 ust. 2 ustawy o dostępie do informacji publicznej. Prawdopodobnie takiego działania spółki potwierdził Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gliwicach oddalający skargę na odmowę udostępnienia danych osobowych zleceniobiorców.

Odpowiedź autora raportu: Wyrok w tej sprawie nie jest prawomocny, tym niemniej raport uzupełniono o stosowną informację.

2. Czy jest dostęp do sprawozdań finansowych?

Spółka nie publikuje sprawozdań finansowych. W odpowiedzi na wniosek o udostępnienie sprawozdań finansowych za lata 2013 i 2014 spółka odmówiła udostępnienia posiadanych przez siebie informacji i odesłała wnioskodawcę do Sądu Rejonowego Katowice-Wschód w Katowicach. Spółka posiada wnioskowane

dokumenty w Mikołowie, a mimo to mieszkaniec Mikołowa odsyłany jest do Katowic, co w przypadku spółki komunalnej z 100% udziałem gminy, której kapitał składa się z pieniędzy mieszkańców, należy uznać za niedopuszczalne. Skarga na beczynność spółki złożona w tej sprawie została w pierwszej instancji oddalona przez WSA w Gliwicach.

Uwagi Burmistrza Mikołowa:

Zastrzeżenia co do odmowy publikowania w BIP dokumentów znajdujących się w aktach rejestrowych Spółki są bezzasadne. Fakt, iż Spółka nie ma obowiązku udzielania takich informacji w trybie ustawy o dostępie do informacji publicznej (w tym poprzez publikację w BIP) został potwierdzony wyrokiem Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach. Natomiast sama forma Biuletynu Informacji Publicznej dla ZIM powinna zostać dostosowana do wymagań określonych w Rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie Biuletynu Informacji Publicznej z dnia 18 stycznia 2007 r.

Rekomendacja: Spółka powinna opublikować na stronie BIP sprawozdania finansowe.

3. Czy jest dostęp do informacji o dokapitalizowaniu spółek przez gminę?

Spółka odmówiła odpowiedzi na wniosek zawierający pytanie o treści: " Czy, a jeśli tak to kiedy, ile razy i w jakiej wysokości podnoszony był kapitał zakładowy spółki?" i odesłała wnioskodawcę w tym zakresie do Sądu Rejonowego Katowice-Wschód w Katowicach.

W tym miejscu warto zaznaczyć, że art. 10 statutu Zakładu Inżynierii Miejskiej (dostępny od stycznia 2016 roku na stronie <http://mikolow.bip.gmina.pl/index.php?id=1320>) zakłada istnienie załączników do umowy spółki, jednak załączniki te, mimo iż zgodnie z art. 10 umowy spółki "stanowią integralną część umowy" nie zostały opublikowane. Tak więc nawet tak podstawowa i elementarna sprawa jak umowa spółki, została opublikowana w części.

Z udostępnionego na wniosek protokołu zwyczajnego zgromadzenia wspólników Zakładu Inżynierii Miejskiej Sp. z o.o. z dnia 13 maja 2015 roku wynika, że w roku obrachunkowym 2014 kapitał spółki został podniesiony poprzez ustanowienie 6009 nowych udziałów o wartości nominalnej 500 zł każdy, tj. o kwotę 3 004 500 złotych. Udostępniony protokół błędnie wskazywał na podniesienie kapitału o kwotę 3.004,00 zł.

5 marca 2014 roku Gmina Mikołów na podstawie zawartej umowy użyczyła i oddała w bezpłatne używanie Zakładowi Inżynierii Miejskiej Sp. z o.o. instalację do odwadniania osadów z oczyszczalni ścieków Centrum w Mikołowie przy ulicy Dzieńdziela 50. Jakkolwiek zgodny z prawem, fakt ten należy ocenić jako pośrednie dokapitalizowanie majątku spółki oraz czynnik mający wpływ na ocenę efektywności działania spółki. Zakup tego majątku na wolnym rynku miałby znaczący wpływ na wynik finansowy spółki, czego nie odzwierciedla fakt zawarcia umowy bezpłatnego użyczenia.

W powyższym kontekście niezmiernie istotna dla funkcjonowania Zakładu Inżynierii Miejskiej Sp. z o.o. jego bilansu i rachunku zysków i strat jest kwestia dopłat do cen wody i ścieków. Tylko w grudniu 2015 roku Gmina Mikołów dopłaciła 184 434,94 złote do cen wody oraz 457 349,94 zł do cen ścieków. Bez w/w dopłat ZIM Sp. o.o. musiałaby podnieść ceny usług dla mieszkańców lub jako spółka ponosiłaby gigantyczne straty. System dopłat zaburza ocenę efektywności działania ZIM Sp. z o.o., która w sprawozdaniach finansowych wykazuje dodatnie wyniki swojej działalności.

Uwagi Burmistrza Mikołowa:

Dopłaty do wody i ścieków a taryfa

Przedsiębiorstwo wodociągowo – kanalizacyjne sporządza i składa wnioski o zatwierdzenie taryf na 70 dni przed planowanym wejściem taryf w życie. Ceny i stawki zawarte w taryfach określa się na podstawie niezbędnych przychodów dla prowadzenia działalności w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków.

Zgodnie z art. 24 ust. 6 Ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków Dz. U. 2001 Nr 72 poz. 747 Rada gminy może podjąć uchwałę o dopłacie dla jednej, wybranych lub wszystkich taryfowych grup odbiorców. Dopłatę gmina przekazuje przedsiębiorstwu wodociągowo-kanalizacyjnemu. Dopłaty do wody i ścieków są uchwalane przez Radę Miejską Mikołowa począwszy od 2012 roku. Dopłaty najczęściej uchwalane są na kolejnych 12 miesięcy (tj. cały rok taryfowy). Uchwała w sprawie ustalenia poziomu dopłat i grupy taryfowej nimi objętej uchwalana jest później, już po przeprowadzeniu pełnej procedury taryfowej. Zatem w przypadku uchwalania dopłat mamy sytuację, w której taryfy zawierają stawki wyższe niż rzeczywiście (faktycznie) pobierane przez przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne.

Czyli w przypadku uchwalenia dopłat przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne wystawiając fakturę na odbiorcę objętego dopłatą odpowiednio pomniejsza zobowiązania poszczególnych odbiorców usług.

Natomiast w przypadku nie uchwalenia dopłat Spółka stosowała by ceny wg obowiązującej taryfy.

Odpowiedź autora raportu: Uwagi bez związku z treścią raportu, który w tym punkcie zajmuje się kwestiami dokapitalizowania Spółki, w tym zasilania spółki majątkiem Gminy bez podnoszenia kapitału zakładowego.

4. Czy jest dostęp do informacji o zadłużeniu spółek?

Tak. W odpowiedzi na wniosek spółka poinformowała, iż według stanu na 31 października 2015 roku zadłużenie z tytułu i) kredytów w bankach, ii) pożyczki z NFOŚiGW, iii) pożyczki z WFOŚiGW w Katowicach, wynosi 78 900 009,68 zł.

Zadłużenie ZIM Sp. z o.o. według stanu na 31 grudnia 2015 roku wynosiło 78 567 949,90 zł. W 2015 roku na obsługę zadłużenia (odsetki) ZIM Sp. z o.o. przeznaczyła 1 448 078,96 zł.

Rekomendacja: Niskie stopy procentowe sprawiają że mimo wysokiego zadłużenia koszty jego obsługi są na relatywnie niskim poziomie, choć trudno 1,44 mln rocznych odsetek uznać za niewielkie kwoty. Spółka powinna powziąć działania zmierzające do redukcji zadłużenia, aby zabezpieczyć się przed ryzykiem wzrostu stóp procentowych w przyszłości.

5. Czy jest dostęp do informacji o przychodach z różnych obszarów działania spółki?

Tak. W odpowiedzi na wniosek spółka udostępniła zestawienie przychodów za lata 2013-2014 z podziałem według klasyfikacji PKD. W w/w okresie podstawowym źródłem, stanowiących łącznie 99,02% przychodów, były: PKD 37.00.Z - Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków, PKD 36.00.Z - Pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody oraz PKD 35.30.Z - Wytwarzanie i zaopatrywanie w parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych.

Spółka w badanym okresie uzyskiwała ponadto przychody z tytułu wynajmu nieruchomości, robót związanych z budową rurociągów i sieci, sprzedaży, doradztwa technicznego oraz badań i analiz technicznych

W związku z powyższym za zupełnie nieuzasadnione i zbędne należy uznać zawarcie przez ZIM Sp. o.o. w dniu 8 grudnia 2014 roku umowy o świadczenie usług reklamowych na stronie www.recycling.info.pl z "MEDIANET Lidia Kostempska". Przedmiotem umowy o wartości 3690 zł było umieszczenie baneru reklamowego na stronie www.recycling.info.pl. na okres 12 miesięcy od 8 grudnia 2014 roku, tymczasem zgodnie z CEIDG - działalność Medianet Lidia Kostempska została zawieszona przed upływem terminu na jaki umowa została zawarta. Z treści w/w umowy wynika, że nie jest to pierwsza umowa pomiędzy ZIM Sp. z o.o. a Medianet Lidia Kostempska. ZIM Sp. z o.o. nie prowadzi działalności recydingowej i za niewiarygodne należy uznać wyjaśnienia spółki z 9 grudnia 2015 roku (pismo 9436/2015/PZ), jakoby "umowa była jednym z elementów obowiązkowej promocji projektu Zapewnienie prawidłowej gospodarki wodno-ściekowej miasta Mikołów". Promocja spółki wodociągowej na platformie ogłoszeniowej dla branży recydingowej jest dowodem na nieracjonalne zarządzanie środkami

finansowymi przez zarząd ZIM Sp. z o.o. Dodatkowo ZIM Sp. z o.o. nie skorzystała z umownego prawa do publikacji na platformie artykułów sponsorowanych (bez dodatkowych kosztów), co stawia pod znakiem zapytania sens zawierania w/w umowy i świadczy o zaniedbaniu ze strony zarządu Spółki .

Rekomendacje:

1. ZIM Sp. z o.o. powinna na bieżąco publikować na stronie Biuletynu Informacji Publicznej rejestry zawieranych umów z kontrahentami. Rejestr taki powinien zawierać dane umożliwiające jednoznaczną identyfikację strony umowy, wartości umowy, przedmiotu umowy oraz czasu na jaki umowa została zawarta.

Uwagi Burmistrza Mikołowa:

Spółka nie może publikować wszystkich zawieranych przez siebie umów, gdyż każdorazowo konieczne jest zweryfikowanie, czy udostępnienie umowy nie będzie naruszało art. 5 ustawy o dostępie do informacji publicznej.

Odpowiedź autora raportu: W pełni podtrzymuję rekomendację zawartą w raporcie. Spółka może i powinna publikować informacje o zawieranych umowach. Anonimizacja umów w zakresie danych wrażliwych nie stanowi dla spółki problemu. Przebieg monitoringu dowiódł, że spółka dobrze radzi sobie z zagadnieniami dotyczącymi dostępu do informacji publicznej.

2. ZIM Sp. z oo. powinna opublikować na stronie Biuletynu Informacji Publicznej sprawozdania finansowe spółki wraz z opinią biegłego rewidenta. Należy umożliwić mieszkańcom Mikołowa zapoznanie się z tymi dokumentami. Mają oni prawo wiedzieć jak gospodaruje się mieniem publicznym.

Uwagi Burmistrza Mikołowa:

Spółka nie ma obowiązku publikowania na BIP sprawozdań finansowych, co potwierdził Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gliwicach.

Odpowiedź autora raportu: Stanowisko autora raportu zawarte jest we wcześniejszej części dokumentu. Fakt, że nie ma takiego obowiązku nie ma w tej sytuacji znaczenia. Tu chodzi o przejrzystość spółki i transparentność jej działań. Sprawozdanie finansowe to podstawowy dokument, który powinien być udostępniony mieszkańcom.

3. Format informacji zamieszczane na stronie Biuletynu Informacji Publicznej powinien umożliwiać wyszukiwanie danych, skany dokumentów powinny być bardzo dobrej jakości.
4. Zarząd ZIM Sp. o.o. powinien wyjaśnić sytuację związaną z zawarciem umów z Medianet Lidia Kostempska.